

1627.

1. Wurseth, Johann Caspar : De fide instrumentorum.

1640.

1. Timmermann, Christophorus : De probationibus.

1641.

1. Rehm, Johannes Laurentius : De reconventione
2. Stern, Georgius Christoph : De constitutionibus principum.

1642

1. Nicali, Joh. Georgius : De legitima
2. Wblendus, Matthias : De remediis possessoriis

1644.

1. Ludwell, Guilielmus : De beneficio cessionis bonorum.
2. Ludwell, Wilhelmus : De hereditatis petitione

1645

1. Ludwell, Wilhelmus : De sponsalibus et matrimonio

1646

1. Faber, Adamus Georgius : De foro competente
2. Linck, Johann Leonhardus : De instantia judiciali

1647.

Wurfflein, Johannes Hieronymus: Selectiora quaedam
juris civilis capita, cum quibusdam praecipua reformationis
modicae loca --- tractata.

1651.

1. Von Cullen, Hieronymus: De redditione rationum.
2. Hebel, Laurentius Fridericus: De prioritatem creditorum.
3. Westphalus, Henricus: De vero imperio seu jure
gladii.

1652.

1. Felzinger, Johann Paulus: De politia.
2. Kerperus, Georgius: Decades duae nobilitatem quolibet
natum controversiarum juris de jurisdictione post
praecognitorum quorundam praemissionem.
3. Walther, Georg Christophorus: De collatione honorum.

1653.

1. Felzinger, Johann Paulus: Amationum novae - poli.
licarum decades duae.

1603

2. Hassius, Johannes Sigismundus: De senatus consulti
in jure nominatis

3. Ludwell, Wilhelmus: De poenis

4. Ludwell, Wilhelmus: Assertionum ex naturali et legiti-
mo jure hauritarum Decades aliquot.

1654.

1. Facius, Joh. Philippus: De mora.

2. Finkler, Wilhelmus: De bancacaptoribus. 2 Exempl.

3. Ludwell, Wilhelmus: De obligationibus in genere, et
causis, ex quibus jure civili obligatio nascitur.

1608

1. Ludwell, Wilhelmus: De privilegiis

2. Roederus, Valentinus: De jure metallicis

[Faint, illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

DISPUTATIO INAUGURALIS *De 5*
De
LEGITIMA,

Quam

PRESIDE DEO TER OPT. MAX.

Ex Autoritate & Decreto Nobilissimi, Amplissimi, atq; Consultissimi Jctorum Ordinis in
Inclita UNIVERSITATE ALTDORPHINA.

*Pro Summis in UTROQ; JURE Honoribus
& Privilegiis DOCTORALIBUS ritè & solen-
niter consequendâ.*

Publico examini submittitur

JOH-GEORGIUS NICOLAI
DRESDA-MISNICUS.

A. diem Januar.

RECTORE Magnifico

DN. NICOLAO RITTERSHUSIO Jcto. &c.

DECAÑO. Spectatissimo

DN. ÆGIDIO AGRICOLA, Jcto. &c.

ALTDORPHI,

Typis BALTHASARIS SCHERFFI,
Universitatis Typographi.

ANNO CHRISTI

M. DC. XLII.

1642

131

VIRIS

*Magnificis, Nobilissimis, Amplissimis
Consultissimis,*

DN. GABRIELI TUNCELIO Jcto
Celeberrimo, & Comiti Palatino Cæsareo.

DN. JOH-GEORGIO Dypeln Jcto
Hæreditario in Comitiæ r.

*Sereniss. Electoris Saxonie Consilia-
riis intimis.*

DN. CONRADO CARPZOVIO Jcto
Comit. Palat. Cæsar. & Reverendiss. & Illustriss.

ArchiEpiscopi Magdeburgensis Cancel-
lario dignissimo.

DN. JOHANNI Leubern Jcto & Sere-
nissimi Elect. Saxon. Consil. Aulico.

*Dominis, Patronis ac Promotoribus suis sum-
mo honoris & observantia cultu atatem
prosequendis*

Disputationem hanc INAUGURALEM

In devoti animi indicium ulterioremq;
sui recommendationem.

Offert & consecrat

JOH-GEORGIUS NICOLAI A.

PROÆMIUM.

Um cottidiana monente Jcto in l 29. ff. de liber leg. magis attingenda, eaq. potissimum addiscenda sint, qua frequentia & necessaria esse solent. l. i. ff. de suspca. tur. ac unanimi ferè ore omnes Juris nostri Interpretes fateantur, materiam Legitima utilissimam frequentissimamq. esse, adeò ut teste Dn. Rutersh. in elegant. exposit. Novel. p. 6 c. 4. n. 1. nulla magis celebrior in jure, nihil in consiliis responsis & decisionibus Da. occurrat crebrius, nihil deniq. in ore vulgi frequentius sit, quam Legitima. Hanc igitur materiam pro instituti ratione aliquot thesibus complexurus, actum agere videor si proæmij loco eam ab utilitate ac frequentia, qua summa seipsam satis ostendit, ut de materia Restitutionis in integrum testatur Ulpian. in l. i. ff. de restit. in integr. commendare vellem. Absq. ulla potius proluxa præfatione materiam ipsam tractandam adsumam, quod ut benè & competenter fiat secundum Nov. 6. in fin. pr. DEUM TER OPT. MAX. qui res etiam penitus desperatas donare & consummare virtutis sue magnitudine potest, l. i. §. 2. C. de V. I. E. Supplex veneror, ut gratia sua spiritu mihi clementer adesse, propositumq. meum ad exoptatum finem exitumq. perducere velit. Sit igitur.

T H E S I S I.

Sciendum autem ante omnia Legitimam nostram varias in jure appellationes habere.

Vocatur enim nunc debita portio in l. 8. §. 8. & in fin. ff. de inoff. testam. l. pen. pr. C. cod. tit. debitum bonorum subsidium, l. 5. C. de inoff.

A 2

de inoff. donat. debitum naturale, l. 36. §. ult. C. de inoff. testam. & simpliciter debitum Nov. 18. pr. undè Dd. vulgò eam ari alieno comparant & filios respectu illius creditores patris sui appellant. Rittersh. ad Nov. d. p. 6. c. 4. n. 6. Donell. 19. com. c. 4. ibiq. Hillig. lit. T. vocatur quoq; quarta naturæ §. ult. l. de inoff. testam. Nov. 1. prefat. §. 2. & c. 1. §. 2. Receptius autem dicitur Legitima propterea quòd non solum legibus & constitutionibus Imp. debeat Nov. 92. c. 1. Nov. 1. prefat. §. 2. d. l. 36. §. 1. C. de inoff. testam. Sed & solà lege ejusq; provisione sine judicio testatoris constituta sit, cum Falcidia nec non Trebellianica ab eo ex parte proficiantur Donell. d. c. 4. ibiq. Hillig. lit. X.

II.

Et descendit Legitima ex jure naturæ (a) gentium (b) & civili (c) sed diversâ ratione considerandi. (d)

(a) Quod de ordine descendentium propiè exaudiendum per l. 15. ff. de inoff. testam. l. 7. §. 1. ff. unde lib. l. 7. ff. de bon. damnat. ubi ipsi Juri descendentium successionem ad jus naturæ referunt, Nov. 1. prefat. §. 2. ibi tanquam secundum naturam debeat, Hillig. d. c. 4. lit. V. Et licet Chiffletus de port. Legit. c. 3. sub. fin. malè sic vocari contendat, cum non quarta sola, sed tota hereditas jure naturæ debeat: contrarium tamen verius est per ea quæ tradit Hillig. in D. E. d. c. 4. lit. n. add. Bach, ad Tr. v. 1. d. 13. th. 12. lit. c.

(b) Ascendentium & collateralium ordini hoc jure attributam esse successionem & ita legitimam verisimile est ex juris nostri text. Treutl. quidem. d. 13. th. 12. lit. c. & ascendentium legitimam juri naturæ attribuit, sed minus rectè, ut animadvertit Bach. ad d. lit. c. propter l. 15. ff. de inoff. testam. l. 13. C. de legit. hered. aliosq; text. præced. lit. alleg. in quibus partim miserationis ratio eos ad hereditatem admittit, partim planè nullum succedendi jus habent.

(c) Per l. 36. §. 1. C. de inoff. test. l. 6. pr. citò. med. C. de secund. nupt. Nov. 18. c. 1. in fin. vid. elegant. Hillig. d. lit. V.

(d) Si enim rem ipsam & substantiam consideramus, portio hæc nostra rectè juris naturæ vel gentium dici potest, si vero quantitatem, modum, taxationem vel definitionem, juris civil. Hillig. d. lit. V.

3. Est

III.

Est autem Legitima hereditatis, quæ ab intestato debetur, (a) congrua portio, (b) certis personis, (c) testamento, (d) necessariò, (e) relinquenda.

(a) Univerſæ ſc. l. 7. ff. de bon. damnat. nam cum ab intestato ſucceditur, regulariter in omnem hereditatem ſucceditur.

(b) Quæ olim indiftinctè erat quadrans, l. 8. §. 8. ff. de inoff. teſt. hodiè verò triens eſt vel ſemiliſis pro numero liberorum, Nov. 18. c. 1. vid. ib. 7.

(c) Parentibus quidem & Liberis indifferenter, collateralibus vero certo tantum caſu, vide ib. 6.

(d) Ab intestato namq; nulla Legitima datur; tum enim verius hereditas ſeu Legitima ſucceſſio & ſuccedens hoc caſu heres Legitimus appellatur, t. i. C. de Legit. hered. in teſtamento igitur ut nomen Legitimæ mereatur, relinquenda eſt.

(e) Ut querela inofficioſi & teſtamenti nullitas evitetur.

IV.

Debetur iis personis, quæ ab intestato ſuccedere, (a) & querelam inofficioſi movere poſſunt, (b) puta liberis juſtiſ, (c) nec non Legitimatis, (d) & adoptivis, (e)

(a) Qui enim non ſuccedit ab intestato, nec juſ petendæ Legitimæ habet, unde incapax ſucceſſionis, incapax quoq; eſt legitimæ Heig. p. 2. q. 25. n. 11. Hillig. in D. E. l. 18. c. 4. lit. B. & lit. Bb.

(b) l. 30. C. de inoff. teſtam. Ritterſh. ad Nov. d. p. 6. c. 4. n. 1. & 14. etſi enim Legitima ex ſucceſſione ab intestato reguletur. Forſter. de ſucceſſ. ab inſteſt. l. 1. c. 34. n. 9. & 12. tamen hoc omne ex conceſſione querelæ æſtimandum eſt, ut ij ſaltem, quibus querela inofficioſi datur, & legitimæ petitionem habeant. Hinc rectè monet Hillig. d. c. 4. lit. A. non eſſe bonam conſequentiam aff. ſuccedit ab inſteſtato. E. quoq; querelæ & conſequenter legitimæ capax eſt cum facultas ſuccedendi ab inſteſtato plenior, & multi ad eam admittantur, qui non ad querelam.

(c) Auth. noviff. C. de inoff. teſtam. quòs aliàs naturales & legitimos ſimul vocamus, horum enim ex ordine naturæ & propter commune

commune parentum votum prima in successione causa est, & donec ij superfluit, alij propinqui omnes & ascendentes & collaterales excluduntur. *N. 118. c. 1. Rittersh. ad Nov. p. 7. c. 4. n. 3.* sive liberi illi sint masculi sive foeminae *d. c. 1. Nov. 118.* sive primi sive ulterioris gradus, ut nepotes parentibus nimirum non existentibus *auth. in successione C. de suis & legit. & arg. §. sui a. l. de heredit. ab intest.* *Rittersh. ad Nov. p. 6. c. 4. n. 37. Berlich. d. p. 3. concl. 11. n. 8.* sive in potestate sint, sive emancipati, *d. auth. Nov. 118. c. 1. & 4.* his adde etiam posthumam *arg. l. 7. de stat. hom.*

(d) *Sichard. ad d. auth. noviss. C. de offic. test. n. 11. Rittersh. d. p. 6. c. 4. n. 15.* & de legitimatis quidem per subsequens matrimonium hoc ipsum extra dubitationis aleam positum est, cum illi pro veris, justis & legitimis liberis per omnia habeantur, nec ulla in re ab aliis liberis differant, *l. 5. l. 10. C. de natur. lib. Nov. 89. c. 8. Rittersh. ad Nov. p. 7. c. 6. n. 2. 3. Tr. v. 1. d. 2. th. 6. lit. F. Geil. 2. 00. 141. n. 1. & 2.* Unde etiam omnia beneficia juris habent, quae veris legitimis & naturalibus competunt, *Geil. d. n. 2.* & in feudis quoque; (licet hoc veritati theoricæ minus consentaneum sit, ut probat *Ampliff. & Consultiff. Dn. Ludw. Præceptor meus æternum honorandus in Syn. Feud. c. 10. add. Vult. 1. F. 9. n. 94.*) succedunt. Sed nec de legitimatis per rescriptum Principis dubitandum: etsi enim modus ille in multis debiliior sit priori, ut patet ex *Nov. 74. c. 9. e. g.* quod h. m. legitimatus in feudis, etiam si Princeps specialiter jufferit, non succedat. *Ampliff. Dn. Ludw. d. c. 10. Dn. Carpz. ad Constit. Elector. Saxon. p. 3. c. 28. d. 16.* quod statuto excludente foeminas extantibus masculis non contineatur. *Geil. 2. O. 140. Rittersh. d. p. 7. c. 6. n. 9.* atamen & per hunc modum personam generaliter & absolute habitari & natalibus ingenuitatis; plenè restitui ad omnès gradus, successiones & honores apud *Dd.* in confesso est. *Dn. Carpz. d. 11. p. 2. c. 6. d. 16.* Proinde idem quoque; quod de prioribus statuendum, ejusmodi sc. legitimatis, nullà alià legitimà sobole existente, legitimam deberi, *auth. sine C. de natur. liber. Nov. 79. c. 1. & 2. Nov. 89. c. 9.* quod etiam de casu existentium liberorum, quando sc. rescripto Principis ad supplicationem Patris emananti annexa fuit clausula: non obstante quòd legitimi liberi extant, tentari potest, cum eo casu etiam una cum liberis legitimè natis eos succedere *Dd.* putent *vid.*

vid. Geil. 2. O. 142. n. 7. 8. De legitimatis per oblationem Curiae hodie frustra quarimus, an ipsis quoque legitima debeatur, cum modus iste, mutata Republ. Romanâ (sed quoad formam administrandi, ac rationem accidentalem tantum; non vero quoad statum ipsum, quem adhuc monarchicum existere, nec mutatum esse puto cum Reink. in elegant. tract. de Reg. sec. & Ecclesiast. l. 1. cl. 2. c. 2.) ab aula siue Curia, ut Dd. loquantur, recesserit, teste Treutl. d. d. 2. sb. 6. lit. E.

(c) Distinguendum tamen hic est ex §. 2. l. de adopt. & l. pen. C. eod. Aut enim ab extraneo quis adoptatus est, & legitima ipsi non debetur, licet enim patri adoptivo ab intestato succedat, d. §. 2. l. d. 1. non tamen cogitur pater adoptans in testamento aliquid ei relinquere, l. pen. §. 1. C. d. 1. aut ab aliquo ascendentium p. ab avo paterno vel materno & eo casu cum in potestatem ejus transeat, legitima ipsi omnino debetur, d. §. 2. l. de adopt. l. pen. pr. C. eod. III. Schneid. ad §. non autem 1. l. de inoff. test. n. 5. De arrogatis idem quod de adoptatis ab aliquo ascendentium dicendum videtur, arg. l. 15. l. 40. ff. de adopt. l. pen. §. ult. C. eod. 1. Bach. ad Treutl. v. 1. d. 13. sb. 2. lit. B Berlich. d. concl. 11. n. 9.

Hinc patet à petitione Legitimæ excludi naturales tantum, (a) spurios, (b) & ex nefario & incestuoso consubitu procreatos. (c)

(a) Quia hoc nulla lege cavetur, nec pater necesse habet eis aliquid relinquere: quamvis enim ex voluntate nonnunquam succedant, tamen contra voluntate mpatri non admittuntur, l. 8. & antb. seq. C. de natural. lib. Gomez. ad L. Tauri 9. & seqq. n. 11. Treutl. d. d. 13. sb. 14. lit. A. sibi ipsi contrarius d. d. th. 2. lit. C. Bach. ad Tr. d. sb. 2. lit. C. Förster. de success. ab intest. l. 6. c. 21. n. 6. & seqq. Unde pater eorum testamento facto illos prorsus licite præterire & legitima portione ab intestato privare potest. Berlich. d. concl. 11. n. 6. Confer Vafq. de success. creat. l. 1. §. 20. n. 193. 194.

(b) Quibus pater nullus esse dicitur, §. 12. l. de nupt. l. 23. ff. de stat. hom. l. 4. ff. unde cognat. Treutl. v. 2. d. 16. sb. 3. lit. E. Hæc tamen & præcedentia saltem quoad patrem obtinent. Quoad matrem & bonam matrem aliud dicendum, nimirum tam naturalibus,

bus, quàm spuris & vulgò quæ sitis (cùm illi jus successione habeant, §. novissimè 3. l. de Sc. orficiam. l. pen. C. cod. Treutl. d. 1b. 2. lit. C. Dn. Carpz. d. tr. p. 3. c. 14. d. 12. n. 1. & p. 4. c. 28. d. 6. et si præterit fuerint querelam inofficiosi intentare possint, l. 29. §. 1. ff. de inoff. test.) legitimam omninò deberi, Berlich. 4. concl. 11 n. 7. Gomez. ad L. Tauri 9. & seqq. n. 12. Forster. d. l. 6. c. 11. n. 6. nisi mater illustris sit, & alii legitimi extant; eo enim casu spurii (iisq; tantùm, non verò naturales, ut monet Bach. ad Treutl. d. d. 13. 1b. 2. lit. C.) successione incapaces sunt, l. pen. C. ad sc. orfic. & proindè nec legitimam petere poterunt. Hillig. in D. E. d. c. 4. lit. D.

(c) Expeditum hoc est, cùm ejusmodi liberi ab omni penitus successione tam paterna, quàm materna arceantur, aded ut ne quidem alimenta ipsis tam jure civ. aut b. ex complexu C. de incest. nupt. Nov. 74. & Nov. 89. c. 15. quàm canonico (licet Dd. comm. contrarium statuunt) debeantur, arg. c. per venerab. x. quisl. sim legit. Treutl. v. 2. d. 16. 1b. 3. lit. G. ibiq; Bach. Lopez. 1. animadvers. c. 32. add. Amplifl. Dn. Ludw. in not. Wesenb. tit. de agnosc. & alend. lib. n. 4.

VI.

Deinde etiam debetur Parentibus, iisq; tam naturalibus & legitimis simul, (a) quàm legitimis tuncùm si ve adoptivis, (b) & denique collateralibus quibusdam. (c)

(a) Et quidem utriusq; sexus, l. 1. l. 14. l. 15. l. 30. ff. de inoff. test. patri vero naturali & incerto ex hereditate naturalis & vulgò quæ sitis, cùm nec illis ejusmodi liberi succedant, ut præcedenti thesi dictum, legitima non debetur, arg. Nov. 89. c. 13. quod tamen quoad matrem utroq; casu secus est, §. ult. l. de Sc. Tertyll. §. 4. l. de success. cognat. arg. l. 29. §. 1. de inoff. testam. quæ etiam si illustris sit, jus successione & ita jus petendæ legitimæ habet, vid. Schæid. in secundò ordin. succed. n. 48. l. de hered. ab intest. de incestuosis parentibus idem quod de incestuosis liberis dicendum, arg. d. Nov. 89. c. 13. ex natura relatorum, conf. Rittersh. ad Nov. p. 7. c. 11. n. 7.

(b) In quibus superior personarum distinctio attendenda, ut sc. ascendentes saltem p. a vus maternus vel paternus beneficio hoc gaudere

gaudere possint, non autem extranei. Quoad patrem autem arrogatorem idem quod de filio arrogato statuendum existimo.

(c) Fratribus sc. & sororibus ab utroq; latere conjunctis, vel consanguineis (solis, non uterinis, l. 27. C. de inoff. testam. aut ulterioribus ultra fratrem cognatis, qui tuto prateriti possunt, l. 7. ff. de inoff. testam. l. 21. C. eod. tit.) si turpes personæ tam juris, quam facti infamiâ laborantes, d. l. 27. C. d. r. e. g. spurius, usurarius manifestus, hæreticus, meretrix &c. à fratre vel sorore institutæ fuerint. Treutl. d. d. 13. th. 4. Sutholdt diff. 9. th. 29. Berlich. d. concl. 11. n. 37. Extra illum autem casum jus querelæ & consequenter legitima ipsis non debetur, §. non autem vers. soror. l. de inoff. testam. Rittersh. ad Nov. d. p. 6. c. 4. n. 14. quemadmodum etiam tum cum effectu querela institui nequit, si frater eadem turpitudine, qua heres institutus, laboret l. 11. C. d. r. l. 47. ff. solut. matrim. Vasq. de Success. orcar. l. 1. §. 10. n. 603. Don. 6. com. 15. Quod de fratribus dictum illis aliquando legitimam relinquendam esse, id Berlich. d. concl. 11. n. 13. & Sichard. ad l. 1. C. qui testam. fac. poss. n. 3. ad fratres etiam juratos, geschworne Brüder / extendunt; quod tamen ipsis vix concedi potest, cum ejusmodi adoptionis in jure nostra planè nullus sit effectus, l. 7. C. de hered. instit. Whener. in obs. Pract. vers. 6. geschworne Brüder. Hucusq; de personis quibus legitima debetur, jam videndum quoq; de quantitate.

VII.

Hæc nostra portio olim (a) indistinctè fuit quadrans: (b) hodie autem triens est, vel semissis pro numero liberorum, (c) quod augmentum etiam in linea ascendenti accipimus, (d) at non in transversalium sive fratrum. (c)

(a) Quo tempore & quâ lege quantitas & determinatio hæc facta, atq; ita Legitima inventa sit, in incerto est; nobis sententia Suth. d. d. ff. 9. th. 27 28. putantis, eam non ex L. Falcidia, ut quidam ex Dd. perperam existimant, sed ex interpretatione Consultorum unâ cum inofficiosi querela invaluisse, arridet.

(b) l. 8. §. 6. ff. de inoff. testam §. fin. l. eod. tit. quocumq; liberi essent,

B

essent, & hinc etiam nomen factum legitimæ, ut diceretur quarta seu quadrans, l. 6. & l. 8. C. d. t. Rittersh. d. p. 6. c. 4. n. 7.

(c) Favore enim liberorum aucta est legitimæ quantitas, ut innuit Imp. in Nov. 18. in prefat. ut nunc triens esset, nunc semis, triens quidem i. e. 4. uncia, si liberi pauciores quam 4. vel etiam 4. semis vero seu 6. unc. si plures liberi essent, quam quatuor Nov. 18. c. 1. auth. noviss. C. de inoff. testam. quod glossa his versibus exprimit,

Quatuor aut infra dant natis jura trientem

Semissem verò dant natis quinq; vel ultra.

Arbitrium sequitur substantia coetera Patris:

Berlich. d. p. 3. concl. 12. n. 1. Rittersh. d. c. 4. n. 7. Schneid. ad §. sed hæc 3. l. de inoff. testam. n. 8. Donell. 19. com. c. 4. ibiq; Hillig. lit. Z. ubi ex d. Nov. 18. c. 3. notat in decurionum filiis & filiabus, quæ his nuptiarum, diversum constitutum fuisse, ita ut eorum legitima dodrantem confecerit, & quadrans saltem reliquus fuerit paternæ dispositioni add. Rittersh. d. c. 4. n. 38. Et hæc quidem quoad liberos primi gradus. Nepotes vero ubi in stirpes succederent jure representationis, ut si conjuncti patruo, item si ex duobus filiis præmortuis ex uno plures ex altero pauciores adsint, hic in quantitate Legitimæ numerus parentum suorum; filiorum defuncti spectatur ut e. g. et si 4. sint ex uno, tres ex alio, triens debeat non semis. Sed quando ex uno solummodo filio præmortuo 5. vel plures nepotes, aliiq; liberi vel nepotes non concurrunt, quia h. c. representationis jus cessat & illi omnes proprio jure in capita succedunt, sequitur numerum nepotum attendendum illisq; semissem s. dimidiam partem loco legitimæ attribuendam esse juxta Nov. 18. c. 1. Dn. Carp. d. 11. p. 3. c. 12. d. 11.

(d) Per Nov. 18. c. 1. in fin. & quia liberorum & parentum legitima pari passu ambulant, l. 18. pr. ff. de inoff. testam. Hillig. in D. E. d. c. 4. lit. a. n. Treutl. d. d. 13. th. 13. lit. c. quod tamen Dd. rectè de auctione quoad trientem tantum accipiunt. Tr. d. lit. c. Rittersh. d. c. 4. n. 19.

(e) Tum quia hoc neq; lege neq; ratione cautum est, tum per d. Nov. 18. c. 1. in fin. Tr. d. th. 13. lit. d. ibiq; Bach. Rittersh. d. c. 4. n. 1. Arum. exerc. 10. th. 21.

§. Im-

VIII.

Imputantur in Legitimam ea tantum, quæ ex bonis testatoris proficiuntur, (a) non quæ aliunde obtulerunt. (b)

(a) Per Nov. 18. c. 1. verb. *propria substantia* l. omnimodo 30. §. imputari l. quoniam 32. C. de inoff. testam. ut sunt legata, fideicommissa, mortis causa donationes, §. ult. l. de inoff. test. donata inter vivos nominatim hac lege, ut imputentur, l. 25. ff. de inoff. testam. aliâ enim donationem ejusmodi simplicem neq; conferri neq; imputari constat, ex l. 18. C. fam. ercisc. l. 20. in fin. C. de collat. Wesenb. par. de collat. n. 2. ibiq; Dn. Ludw. Sic quoq; imputantur ea, quæ occasione militiæ patris pecunia emptæ acquiruntur per text. l. 30. §. 2. C. de inoff. test. nec non donatio propter nuptias in filium collata, l. 29. C. d. t. & dos. text. expr. in d. l. 29. C. d. t. sive pater sive mater, vel avus (qui nepotem contemplatione filii dotare præsumitur, l. 6. ff. de collat.) dotem dederit, quod quidam ex Dd. etiam ad dotem à patre & amita constitutam extendunt, à quibus tamen cum Dn. Carpz. d. tr. c. 11. d. ult. per l. 29. & l. 30. §. ult. C. de inoff. testam. merito recedo. Nihil autem hic interest filia adsit, an nepotes ex filia mortua, cum & in dotem maternam in legitimam imputare debeant, l. 19. C. de collat. quod latè probat, & idem etiam in foro Saxon. obtinere asserit Dn. Carpz. d. c. 11. d. 31. add. Hillig. in D. E. d. c. 4. lit. u. u. Quod de dote dictum an id quoq; quoad vestes pretiosas & ornamenta filiæ nuptiarum tempore data, ut & sumptus infestivitatem nuptialem factos procedat, Dd. controvertunt. Et quoad vestes & alia ornamenta pretiosa i. e. jocalia, ut Dd. loquuntur, cum sint accessoria dotis, ad stipulor Geil. 2. O. 91. n. 5. putanti, ea omninò à filia imputari debere, arg. l. 26. §. 2. ff. de pact. dotal. l. 8. C. de jur. dot. quoad impenfas vero nuptiales negativam sequor cum Hillig. d. lit. u. u. conf. Ampl. Dn. Ludw. ad West. tit. de collat. dot. n. 3. Dn. Carpz. ad d. c. 11. d. 21. 22. 23. Hic & ea exurgit quæstio, an in legitimam imputari debeat, quod pater pro delicto filii exsolvit? Et quidem, si ex necessitate quadam coactus pater solverit p. vigore statuti, vel quod pro filio fidejusserit, omninò pecunia illa imputabitur, arg. l. rem legatam. 18. ff. de adim. legat. Secus vero si sponte & ex liberalitate hoc fecerit, per ea quæ tradit Dn. Carpz. ad d. c. 11. d. 25. add.

B 2

Hillig.

Hillig. d. c. 4. lit. bb. Quæ hæcenus de imputatione dicta sunt, ea eateaus procedunt, nisi specialiter quid exceptum reperatur: sic donatio simplex, ut modo dictum, regulariter non imputatur, pari modo impensæ studiorum, ut & in peregrinationem filii & ad gradum Doctoratus consequendum tam à patre, quàm à matre factæ, tam collationi, quàm imputationi non subjacent, l. 50. ff. fam. mil. erisc. l. 1. §. 16. ff. de collat. Dn. Ludw. ad Wesf. tit. fam. erisc. n. 5. Dn. Carpz. ad d. c. 11. d. 17. 18. Treutl. v. 1. d. 19. th. 13. & v. 2. d. 17. th. 5. lit. H. Idem & de libris filii nomine emtis, armis & equis filio militi datis, eùm sint peculii castrensis vel quasi, tradunt Dd. arg. l. 4. l. 18. C. fam. erisc. l. 14. C. d. Advocat. divers. judic. Treutl. d. d. 19. th. 13. & d. d. 17. th. 6. lit. b. Dixi regulariter sumptus studiorum non imputari; interdum enim & hæc quoq; impensæ imputantur ut 1. si filius istas perditæ prodegerit, inq; pravos usus insumserit, arg. l. 2. §. 23. & l. 2. §. 2. ff. de collat. Hillig. d. c. 4. lit. x. x. Dn. Carpz. d. d. 18. n. 7. 8. 2. Si filius proprium habuerit patrimonium, l. ult. ff. de petit. heredit. l. Nescimus 34. ff. de negot. gest. Treutl. d. d. 17. th. 5. lit. H. Dn. Carpz. d. c. 11. d. 19. 3. Si pater sumptus istos specialiter consignaverit. arg. l. 50. ff. tam. erisc. l. 11. & 15. C. de negot. gest. Dn. Carpz. d. c. 11. d. 29.

(b) Cujus generis sunt ea, quæ occasione militiæ togatæ e. g. Advocaturæ & aliorum officiorum, vel armatæ quæ sita, l. 2. §. 15. ff. de collat. ut castrensis vel quasi, quæ uti à collatione. ita multo magis ab hac imputatione immunia sunt per regul. l. pen. C. eod. tit. Hic autem quæri potest, quid de feudis statuendum, an etiam ea imputari debeant? Et de feudo quidem antiquo uno ore concludunt Interpr. illud filiis in legitimam imputari non debere, quippe eùm potiùs ex pacto antecessorum quæsitum, quàm à patre profectum esse censeatur. Hartm. Pistor. l. 2. p. 2. quest. 38. n. 1. Sed de feudo novo dubitari solet? communiter tamen Dd. tradunt illud filiis quoq; in legitimam imputandum esse, arg. l. omnimodo §. 1. C. de inoff. test. quod rationibus eleganter firmat Hartm. Pistor. d. q. 38. n. 5. add. Dn. Carpz. d. d. 9. Sicut & de hereditario feudo Interpp. idem dicendum putant. Hartm. Pistor. l. 1. q. 1. n. 64. & d. q. 38. n. 3. add. Ampliff. Dn. Ludw. in Syn. Feud. c. 4.

9. Dedu-

IX.

Deducenda est ex omni (substantia, (a) testatoris, (b) nisi statuto, (c) aut consuetudine, (d) specialiter quid exceptum sit.

(a) *l. 36. in fin. pr. C. de inoff. testam. auth. noviss. C. d. t. Nov. 18 c. 1. ibi. totius substantia.*

(b) Unde patet, quod ex bonis fideicommissis perpetuo vel restitutioni subjectis legitima non deducatur per text. *l. 11. §. 5. ff. ad L. Falcid.* quod multis rationibus probat Berlich. *d. p. 3. concl. 11. n. 19. 20.* Hic tamen notandum, antequam ad deductionem deveniatur, ante omnia prius detrahendum secundum *L. Papinianus §. 8. quarta §. ff. de inoff. testam.* detrahendum esse 1. æs alienum, quod testator cuicumque debuit etiam heredi, *l. 8. ff. ad L. Falcid.* Item quæ ex causa fideicommissi testator restituere gravatus, *d. l. 8. ff. d. t. 2.* Impensas funèris, modicas scilicet id quod pro facultatibus & dignitate defuncti ex æquo & bono æstimandum est, *l. 12. §. 5. l. 14. §. 6. ff. de relig. & sumptib. funer. ubi Wesenb. par. n. 6. 3.* Olim pretia servorum manumissorum, *d. l. 8. §. 9. ff. d. t.* Occasione horum queritur an legitima sit portio bonorum an vero hereditatis? Prius ex modo dictis verius puto, fac. *l. 39. §. 1. de V. S. l. 6. C. de inoff. testam.* Hillig. in *D. E. d. c. 4. lit. ee. Geil. 2. O. 120. n. 3. Sichard. ad auth. noviss. C. d. t. n. 3.*

(c) Quod si perfectum sit, in iis locis, ubi viget, juris communis auctoritatem habet Wesenb. *par. de LL. n. 3.* itaque, si tale statutum specialiter h. c. aliquid exceperit, ei omnino standum est.

(d) Consuetudinis enim non minor effectus est quam legis Wesenb. *par. d. t. n. 9.* Sic generali feudorum consuetudine ex feudis regalibus, ut sunt Ducatus, Marchionatus, Comitatus & c. (utpote indivisibilibus *c. Imperialem §. præterea 2. F. 55. vid. omnino Rein-king. de Reg. Sec. & Eccles. l. 1. cl. 4. c. 16. n. 5. & mult. seqq.*) legitima liberis non debetur, sed in iis solus primogenitus, exclusis aliis filiis, succedit Berlich. *d. p. 3. concl. 11. n. 23. Rosenth. in Syn. Feud. c. 7. concl. 12. n. 2.* qui tamen reliquis liberis natu minoribus de alimentis ad statum suum tuendum vel per annuas pensiones, vel assignationem certæ portionis, in regno aut Principatu prospicere tenetur. Rumel. *ad A. B. p. 3. diff. 5. th. 13. Fach. 4. contr. 23.*

X.

An ex quatenus ex feudis minoribus debeat con-
troverfum est. Nos filiis ex omni feudo, (a) filiabus ve-
ro, excepto feudo merè & absolutè hereditario, (b) ex
nullo (c) legitimam assignari & solvi posse putamus.

(a) Indistinctè, sive feudum novum sit, sive antiquum, sive
hereditarium - sive ex pacto & providentia. cùm in iis ab intestato
succeedant Hartm. Pistor. d. p. 2. l. 2. q. 38. n. 10. Rosenth. d. concl. 13. n.
7. & 8. Berlich. p. 3. concl. 11. n. 31.

(b) Cum ejusmodi feudum quoad successionem pro re allo-
diali habeatur Dn. Carpz ad Const. Elect. p. 3. c. 47. d. 1. n. 9. & seqq.
dicatur pars hereditatis, & hereditate (ex qua omninò legitima de-
betur) contineatur, & in eo etiam formine ab intestato succedant,
ut tradit Ampl. Dn. Ludw. in Syn. Feud. d. c. 9. add. pro hac senten-
tia Schulgen in Syn. Feud. c. 8. n. 85 Hartm. Pistor. d. q. 38. n. 44. & seqq.
Berlich. d. concl. 11. n. 33. Fach. 4. contro. 23.

(c) Quoad feudum quidem ex pacto & providentia Feudista
commun. concludunt filiabus ex eo, utpote in quibus ab intestato
non succedunt, c. quia §. 3. 1. F. 1. c. sequitur §. 2. 1. F. 8. Legitimam
non deberi, Berlich. d. conclus. 11. n. 33. Rosenth. d. conclus. 13. n. 9. 10.
Schulgen d. c. 8. n. 83. 84. de feudo autem emptitio s. noviter à
patre pecunià suà comparato ingens est Dd. conflictus: Sed & hic
negativam amplector per text. in c. unic. §. 2. de invest. de re al. fact.
2. F. 8. & per rationes quas adducunt Heig. p. 1. q. 25. n. 31. 32. 33. &
seqq. Berlich. d. concl. 11. n. 45. & seqq. Rosenth. d. concl. 13. n. 30. Idem
quoq; de feudo foemineo statuendum per trad. Berlich. d. concl. 11. n.
42. Rosenth. d. concl. 13. n. 31. Si tamen nulla bona hereditaria super-
sint alimenta & dorem ipsis filiabus ejusmodi casibus, quibus non
succeedunt, non solùm à fratre sed & à quovis agnato, ad quem
feudum devolvitur, quin etiam à domino ipso feudo sibi aperto
constitui solere, idq; aequitatis ratione introductum & longissimo
usu approbatum esse testatur Amplif. Dn. Ludw. in Syn. Feud. d.
c. 9. & Schulgen d. c. 8. n. 78.

XI.

Jam de titulo, quo relinqui debeat portio nostra.
Ubi

Ubi sciendum, quòd licet olim quovis titulo relinqui potuerit: (a) hodie tamen solo tit. institutionis, (b) tam liberis, quàm parentibus, (c) tam civ. quàm canon. ju- re, (d) & quidem verbis directis, (e) relinqui debeat.

(a) Jure enim ff. & C. l. 25. ff. de inoff. test. l. 29. l. 30. in fin. pr. l. 35. §. 2. a. auth. noviss. C. d. t. Nov. 18. c. 1. quilibet titulus legatisc. fideicomm. donat. inter viv. & mortis causà sufficiebat, ut constat ex alleg. textx. Sichard. ad d. auth. noviss. n. 7.

(b) Ex Nov. 115. c. 3. & 5. per quam emendati fuerunt dd. text. ita ut hodie solus institutionis titulus necessarius sit. Ratio secundum Dd. comm. est tum quia titulus hic est honorabilior, l. 3. §. 2. ff. de legat. prestand. Donell. 6. com. 19. ibiq. Hillig. lit. a. tum quia propter jus accrescendi utilior & fortior, l. unic. C. quando non potest part. accresc. Sichard. ad d. auth. n. 8. 9. Hillig. in D. E. d. c. 4. lit. r. r. ibiq. magn. num. alleg. Ampliss. Dn. Ludw. in not. Wes. tit. de inoff. test. n. 5. Dn. Carpz. d. tr. p. 3. c. 9. d. 1. n. 1. 2. 4.

(c) De liberis hoc expeditum est, de parentibus vero dissentiat quidam ex Interpp. sed absq. sufficienti ratione: refelluntur enim satis per d. Nov. 115. c. 4. & c. 5. ubi manifestè disponitur, quod parentes in sua legitima expressè heredes institui debeant. Berlich. d. p. 3. concl. 15. n. 67. & 68. Dn. Carpz. ad d. c. 9. d. 2. Sichard. ad d. auth. noviss. n. 12. & seqq. De fratrum legitima quæritur an ea quoq. hodie institutionis titulo relinquenda sit? quod negamus, quia de hac nihil in Nov. 115. c. 3. & seq. mutatum reperitur. Don. 6. com. 15. Berlich. d. concl. 15. n. 70. Dn. Carpz. ad d. c. 9. d. 13. n. 1. 2. 3.

(d) Probatur hoc per text. inc. si pater i. in pr. de testam. in 6. facit quòd in dubio non debeamus discordiam inter jus civile & canonicum inducere, nisi ubi expressum reperitur, c. 1. & 2. ubi gl. x. de nov. oper. nunc. Berlich. d. concl. 15. n. 13. Covarr. ad c. Rainut. §. 1. n. 1.

(e) Non vero obliquis vel precariis, ut probat Dn. Carpz. d. tr. p. 3. c. 9. d. 6. Sed quid si testator verbis communibus, putà tribuo, relinquo, perveniat &c. de quibus latissime Berlich. d. concl. 15. n. 29. & seqq. usus fuerit? Et hæc omnia in dubio favore testamentorum, quæ conservari publicè expedit, l. i. C. de SS. Eccl. pro directis haberi ac heredis institutionem facere putat Dn. Carpzov. ad d. c. 9. d. 7. quod de jur. Sax. indubium propter Novell. Elect. Aug. 9. p. 3.

12. Neq;

XII.

Neq; hic cum Sichardo (a) excipimus testamentum patris inter liberos, (b) ad pias causas, (c) aut illud, in quo clausula codicillaris vel *omni meliori modo* (d) adjecta fuit.

(a) *ad d. auth. noviss. C. de inoff. testam. n. 16. 17. & seqq.*

(b) Propter text. express. in *Nov. 115. c. 3. post pr. & Nov. 107. c. 1.* ubi clare dicitur, quod pater filios heredes instituere vel titulo institutionis aliquid relinquere debeat. *Dn. Carpzov. d. 17. p. 3. c. 4. d. 11. Berlich. d. concl. 15. n. 20. Covarruv. ad d. c. Rainutius. §. 1. n. n. 2. 3. 4. Vasq. de success. creat. l. 2. §. 20. n. 228. & 281.* ubi hanc assertionem etiam in aliis privilegiatis testamentis procedere statuit.

(c) Per text. in *c. si pater. de testam. in 6.* & quia favore pie cause non debet derogari juri liberorum, *auth. si qua mulier. C. de SS. Eccles. Berlich. d. concl. 15. n. 24. Dn. Carpz. d. p. 3. c. 9. d. 1. n. 10.*

(d) Per text. in *l. Titia 13. ff. de inoff. test. l. nec fideicom. 56. ff. de leg. 3.* & aliis effectus harum clausularum (quæ ut plurimum de stylo & recepta consuetudine Notariorum ex imperitia quadam adjiciuntur) se eò extendere nequit, ut testamentum ratione præteritionis nullum confirmet, *Berlich. d. concl. 15. n. 57. 58. 59. Dn. Carpz. ad d. c. 9. d. 12.* (ubi pro hac opinione in Scabinatu Lipsiensi judicatum refert) *Fach. 4. contr. 11.*

XIII.

Integra autem ut semper relinquatur necessum non est, sed sufficit partem quameunq; (a) titulo institutionis relinqui, quo casu ad supplementum agendum erit. (b)

(a) Etiam minimam, *Sichard. ad d. auth. noviss. n. 12.* unde *Dd. institutionem filii etiam in paucis thaleris sufficere existimant, ex Jaf. Dn. Carpz. ad d. c. 9. d. l. n. 6. 7.*

(b) *l. omnimodo, 30. pr. l. quoniam, 32. l. scimus, 34. pr. C. de inoff. test. §. Sed hec ita. 3. l. eod. tit. Gomez. 1. resol. 11. n. 23. Donell. 19. com. 4. Wesenb. par. de inoff. test. n. 5.* non tantum ab ascendentibus & descendantibus, sed etiam collateralibus, per text. in *d. l. 30. pr. C. d. 1. Nov. 1. in presat. §. 2.* quod pluribus probat *Vasq. d. §. 20. n. 215.*

Ethoc

Et hoc principaliter inductum est ad tuenda & sustinenda extrema
elogia, ut defuncti personæ & existimationi parceretur, utq; impu-
dentia filiorum ob minimum quid, quod deesset, iudicia parentum
evertere nitentium occurreretur. Hillig. *dc. 4. lit. 77.* Qua autem a-
ctione ad supplementum agi possit, non usq; adeo expeditum est.
Wes. *par. ff. de inoff. test. n. 5.* & Dd. *comm. conditionem ex lege dari*
existimant, alii actionem ex testamento ut Anton. Fab. dec. 14. err. 8.
nonnulli officium Judicis concedunt quos sequitur Bach. *ad Tr. d. d.*
13. th. 12. lit. c. alii familiæ eriscunda iudicium & petitionem here-
ditatis Treutl. *d. th. 12. lit. c.* Nobis prior opinio arridet, conditione
scilicet *ex L. omnimodo 30. C. d. inoff. testam. legitima supplementum*
petendum esse cum Gail. 2. O. 120. n. 1. & seqq. Schneid. ad § sed hac
ita l. de inoff. testam. n. 5. Mejer. in Colleg. Arg. iii. de inoff. testam. n. 48.
& 57. De hac actione expletoria monendum, eam etiam ad heredes
transire, *arg. l. 22. ff. de adopt. Geil. 2. O. 120. n. fin. & contra heredes*
quoq; intentari. Nov. 115. d. c. 5. pr. non verò contra legatorios. Nov.
115. d. c. 5. pr. & arg. §. 3. l. de success. libert. l. 10. pr. l. 26. §. 1. ff. de bon. li-
bert. Valq. d. tr. h. §. 10. n. 391. quanquam legatarios, utpote quorum
interesse, videndum deductionem citandose, facile concedi
potest. Oldendorp. *class. 5. act. 3.*

XIV.

Quo tempore deducenda sit hæc portio hic quoq;
tractandum venit, ubi pro regula pono, in legitima de-
ductione spectandum esse tempus mortis, (a) regula-
riter. (b)

(a) *l. 1. §. 21. vers. sed hoc ita demum ff. de collat. Tr. v. 1. d. 13. th. fin.*
lit. a. Viventis enim uti nulla est hereditas, ita neq; legitima ex bonis
viventis debetur, idem enim jus est partis, quoad partem, quod
est totius, quoad totum *arg. l. 76. ff. de rei vindic. Rittersh. d. p. 6. v.*
4. n. 20. & seqq. Dn. Carpz. ad Const. Elector. d. p. 3. c. 12. d. 10. Hinc fa-
cilè colligitur, quod filii non possint petere sibi à patre vivo legiti-
mam assignari, neq; eum in vita sua eam solvere teneri, licet pro-
digus & dilapidator existeret, *arg. l. 16. ff. de minor. Treutl. d. th. fin.*
lit. b. Berlich. d. p. 3. concl. 14. n. 28. Quid autem dicendum, de eo casu,
quo statuto cautum est, ut pater pro delicto filii legitimam solvat?
neq; tunc patrem teneri concludo, per text. in *l. si filius C. de bon.*
proscript.

C

proscript. & arg. t. i. C. ne filius pro pat. vel pat. pro fil. cum & aliis ejusmodi statutum jure, aut bona aliqua ratione vix defendi possit, Bach. ad Treutl. d. th. fin. lit. a. Illud rectius dicitur, quod pater h. e. pro delicto filii solvit, huic in legitimam imputandum esse. Potest tamen pater, si velit ultrò legitimam filio in vita sua assignare, arg. l. pen. C. de pact. quo casu, auctis postea patris bonis, etiam illa augetur, ac potest filius supplementum ejus petere, per text. ex pr. in l. 35. §. 1. & 2. C. de inoff. test. Treutl. d. th. fin. lit. c. ibiq. Bach. Aliud dicendum, si patris bona post ejus mortem essent aucta, tum enim legitima liberis augenda non est, l. cum queritur. 6. C. de inoff. test. & arg. l. 44. §. 2. ff. de bon. libert. Rittersh. d. c. 4. n. 22. Hartm. Pistor. l. 7. q. 46. n. 13. 14. Berlich. d. concl. 14. n. 42.

(b) Si enim fraus aliqua appareat, filius vel filia aliquando legitimam etiamnum vivo patre petere non prohibetur, cujusmodi casum notat Dn. Carpz. ad. d. c. 12. d. d. 10. quando sc. pater Anabaptista est, filia vero orthodoxæ religionis, quo casu cum metendum sit, ne pater Anabaptista omnem suam substantiam in communionem detestabilis Sectæ conferret, filiamq; hoc modo, debita portione defraudaret, filiam etiam vivo adhuc patre portionem illam suam ex bonis paternis jure petere, statuit idem. d. d. 10. confer Berlich. d. concl. 14. n. 31. Quid si civiliter mortuus sit pater, ut si monasterium sit ingressus? Hic mortem naturalem expectandam puto, per auth. si qua mulier C. de SS. Eccles. Valq. de success. resolut. l. 2. §. 12. n. 13. 14.

XV.

Hic quoq; monendum, legitimam liberis, parentibus & fratribus, (a) pleno jure, (b) & absq; ullo gravamine deberi, (c) & quantitatem ejus neq; per ultimam voluntatem, (d) neq; per actum inter vivos, (e) minui posse.

(a) Per text. in d. l. quoniam. 32. C. de inoff. testam. Berlich. d. p. 3. concl. 14. n. 8.

(b) Tam quoad proprietatem, quàm quoad usum fructum, ut mox dicemus.

(c) l. omnimodo. 29. pr. d. l. quoniam. 32. l. 36. §. 1. C. de inoff. test.

Nov.

Nov. 18. c. 3. Ratio secundum Dd. hæc est, quia legitima legis potius
 beneficio alicui obvenit, quam beneficio testatoris; quem autem
 quis non honorat, eum nec gravare poterit, §. 7. l. de sing. reb. per fideic.
relict. l. 1. §. 6. ff. de legat. 3. Rittersh. d. c. 4. n. 27. Geil. 2. O. 119. n. 2. ubi
 hoc etiam in filio arrogato, & quarta uxoris ampliatur, & O. 120. n. 12.
Treutl. d. d. 13. th. 12. lit. b. Non potest igitur legitima adici i. dies,
 d. l. 30. l. 32. l. 36. §. 1. C. d. t. 2. Condicio quævis tam casualis & mixta,
 quam potestativa propter generalitatem, d. l. 32. C. d. r. etiam si con-
 ditio apposita in favorem filii tendat, per *Nov. 117. c. 1. in pr. d. l. 30. C.*
d. r. & ea, quæ tradit Gomez. l. V. R. 11. n. 27. 3. Locus, p. si legiti-
 mam filius iustus esset petere ex loco peregrino & remotissimo.
Vasq. de success. creat. l. 1. §. 10. n. 273. 4. Modus, d. l. 32. ibi. modum C.
de inoff. testam. §. 5. Ususfructus, text. expr. in *Nov. 18. c. 3. auth. noviss.*
C. d. r. adeoq; non procedet cautela illa Cæpollæ, qui putat filio
 herede ex æsse instituto, alteri ususfructum omnium bonorum re-
 linqui posse; defellitur enim per expressi. text. d. *Nov. 18. c. 3.* & quia
 revera differretur præstatio legitime, quæ non nudam proprietate-
 tem, sed plenam & ipsum jus utendi desiderat, merito igitur onus
 hoc ad quantitatem usq; debitam subducitur, & si eâ plus relictum,
 tenet tantum in residuo, Hillig. d. c. 4. lit. nn. Dn. Carpz. d. p. 3. c. 12. d. 7.
Gomez. l. V. R. 11. n. 26. *Treutl. d. d. 13. th. 12. lit. b. ibiq; Bach. 6.* Fidei-
 commissum d. l. 32. & expr. text. in l. scimus. 36. §. cum a. 1. C. de inoff.
test. Geil. 2. O. 119. Gomez. d. c. 11. n. 26. Hillig. in D. E. lit. m m. Hæc
 & simili gravamina, si fortè à testatore juris imperito adjecta fue-
 rint, olim quidem querelam inofficiosi pariebant: hodie vero ipso
 jure tolluntur & pro non adjectis habentur, dd. text. Hillig. d. c. 4.
lit. nn. Gomez. d. c. 11. n. 24. Quod verum, si in vivo filio gravamen
 fuerit appositum; aliud autem dicendum, si filius in gravamen post
 mortem patris (in vita enim ejus frustra approbat, propter ratio-
 nem, d. l. 35. §. 1. C. de inoff. testam. nisi jurato arg. c. quamvis, de pact. in
 6. Covarr. ad c. Rainaldus x. de testam. n. 3.) specialiter consentiat;
 tunc enim sibi merito præjudicat Hillig. d. c. 4. lit. nn. Planè solo
 lapsu temporis gravamen approbatum non censetur, nam cum
 ipso jure subducatur, nulla impugnatio necessaria est proindè et si
 relictum onere adjecto filius simpliciter acceptaverit, transmittit
 tamen ad suos liberum sine onere, etiam si in tota vita sua etiam

ultra 30. annos nullum actum contrarium fecerit, elegant. Hil-
lig. d. c. 4. lit. nn.

(d) *Arg. l. nemo potest. de legat. 1.* Hinc legitimam non minu-
unt legata, quæ, deducto demum ære alieno, pro quo legitima ha-
ma habetur, debentur *l. 16. C. ad L. Falcid.* etsi ad pias causas sint re-
licta, cum in legitima magis faveatur filio quàm Ecclesiæ, undè sci-
tè Baldus: patrem filio legitimam auferre non posse, etiam si Deo
dare vellet, Geil. 2. *O. 119. n. 4. 5. & 7.* non fideicommissa particu-
laria, quæ hodie legatis quoad effectum per omnia exæquata sunt,
§. 3. l. de legat. non etiam donationes omnium bonorum mortis
causâ per tradita Dn. Carpz. d. 17. p. 3. c. 1. d. 8.

(e) Putà per dotem inofficiosam, aut donationes immodicas,
l. 1. C. de inoff. dot. & l. 1. C. de inoff. donat. quæ si ad eò immensæ & im-
moderate fuerint, ut parentibus & liberis legitima non sit relicta
per querelam inofficiosa donationis rescinduntur, & bona aliena-
ta ratione debite portionis revocantur, *l. 2. l. 5. l. 7. & 8. C. de inoff.
donat.* Bach. ad Tr. v. 2. d. 19. th. 7. lit. l. Limitat tamen hoc Dn. Carpz.
d. 17. p. 2. c. 12. d. 35. ut non procedat in donationibus remunerato-
riis, quippe quibus nihil ferè decreseat patrimonio donatoris re-
munerationis intuitu, nec legitima verè diminuatur, undè & re-
vocationem cessare rectè colligit Idem d. l. De contractibus ve-
rò onerosis similiter dicendum videtur, eos legitimam omninò
minuere, nec liberos alienata à patre titulo oneroso retractare,
& revocare posse, *arg. l. cum à matre, 14. C. de rei vindic. l. 7. C.
de restit. milit.* Dn. Carpz. d. p. 2. c. 12. d. 16. modò hoc casu animus
fraudandi absit; si enim tales contractus in manifestam fraudem
liberorum initos fuisse, probari potest, facile concedendum, libe-
ros per actionem quasi Calvisianam & Favianam alienationem
fraudentam pro modò legitima portionis revocare posse,
arg. l. fin. ff. si quid. in fraud. patr. Idem d. d. 16. Queritur hic,
an etiam delicto patris legitima minuatur? negamus per *l. 7. ff. de
bon. damnat.* excepto tamen crimine læsæ majestatis, quo ad-
missio & hodie adhuc bonorum publicatio sequitur, nec legitima
liberis relinquitur, *l. quisquis 5. C. ad L. Iul. majestat. auth. bona damn.*
C. de bon. damnat. Bach. ad Tr. d. d. 13. th. pen. lit. f. ubi rectè monet,
hodie, sublata bonorum confiscatione d. auth. quæstionem hanc
frustraneam esse.

XVI.

De causis, ex quibus legitima amittatur, adhuc pauca annexenda sunt, ubi notand: *suprà th. 4. & 6.* nominatas personas à petitione legitimæ removeri propter exheredationem, (a) præscriptionem, (b) statutum, (c) renunciationem, (d) transactionem, (e) repudiationem, (f) & alias causas. (g)

(a) Modò illa secundum formam *in Nov. 115.* præscriptam fiat, cum expressione scil. causæ i. e. cum elogio ut Dd. loqui amant, & illa causa ab herede sufficienter probetur; nisi enim hæc fiant, testamentum utroq; casu hodie nullum est, ut constat extradit: Ampliff. Dn. Ludw. *in nor. Wesenb. tit. de liber. & posth. n. 4. & 5.* Treutl. *d. d. 13. th. 10.* Causæ autem istæ exheredationum olim quidem nullà certà lege aut definitione comprehensæ erant, sed totum hoc negotium ex arbitrio centum virorum dependebat. Rittersh. *ad Nov. p. 6. c. 3. n. 3. 4.* quod tamen ab Imp. Justin. *per d. Nov. 115.* mutatum est, & certus quasi earum numerus effectus, ita ut hodie in liberis sint 14. in parentibus septem, in fratribus vero tres, *d. Nov. 115. c. 3. & 4. Nov. 22. c. 47.* Rittersh. *d. c. 3. n. 10. 11.* An autem præter causas *in d. Nov. ab Imp.* expressas etiam similes vel majores admittendæ sint, magnus est Dd. conflictus? affirmativam amplector, *arg. l. non possunt 12. ff. de LL. cum Sichard. ad auth. non licet C. de liber. præter. n. 7. 8.* Bach. *ad Tr. d. d. 13. th. 8. lit. b.* Wesenb. *par. de liber. & posthum. n. 5.* Fachin. *6. controuv. 78.*

(b) Quanto tempore legitima & ejus supplemento præscribatur variant Dd. Et Bart. quidem ejusq; affectæ quinquennium sufficere putant, sed perperam, ut eleganter demonstrat Hillig. *d. c. 4. lit. 77.* Verius igitur est actioni petendi legitimam vel ejus supplementum non nisi triginta annorum spatio (quo tempore aliàs omnia ferè jura omnesq; actiones tolluntur) præscribi, *per l. 3. ubi Dd. C. de præscr. 30. ann. Geil. 2. O. 120. n. 7. & seqq. Hillig. d. lit. 77.* Wesenb. *par. de inoff. testam. n. 4. ibiq; Dn. Ludw.*

(c) Quod de collateralium legitima verissimum puto eam secùm tota sit ex jure civili, *auth. præterea C. unde vir. & ux. l. fratres 27. C. de inoff. test.* etiam alio jure civili contrario non solum diminui,

sed & in totum tolli posse, §. pen. l. de l. N. G. & C. Rittersh. d. p. 6. c. 4. n. 25. Dn. Carpz. d. 17. p. 5. c. 12. d. 5. n. 9. & seqq. Harpr. ad §. ult. l. de inoff. testam. n. 53. De legitima vero liberorum variè sentiunt Dd. quibusdam & eam statuto rectè tolli affirmantibus, ut videre est apud Geil. 2. O. 122. n. 6. & seqq. à quorum sententia cum Geil. d. O. 122. recedimus putantes, legitimam liberorum statuto vel consuetudine profus tolli non posse, cum liberis jure naturæ debeatur, l. cum ratio 7. ff. de bon. damnat. l. 7. §. 1. ff. unde lib. quod jus immutabile existit, §. pen. l. d. r. de l. N. G. & C. Rittersh. d. c. 4. n. 25. Dn. Carpz. d. c. 12. d. 5. Hillig. in D. E. d. c. 4. lit. u. Treutl. d. d. 13. 16. 17. lit. a. Unde contrarium statutum adversum legi divinæ, naturali, canonica & civili vocat Geil. d. O. 122. n. 13. Quin tam en quantitas ejus, quæ à jur. civ. inventa & statuta est, l. 8. §. 9. ff. de inoff. testam. Nov. 18. c. 1. contrario jure civili statuto vel consuetudine minui possit, dubium non est, arg. l. 35. ff. de R. l. Geil. d. O. 122. n. 11. Rittersh. Hillig. & Carpzov. dd. loc. Comprobath hoc ipsum Constituit: Elector. Saxon. quam allegat Dn. Carpz. d. d. 5. n. 8. de legitima filiabus è bonis feudilibus noviter emptis debita inter eas, quæ publicè promulgatæ non sunt in ord. 2. rubr. Ob die Töchter auß new erkauften Echin legitimam jusfordern haben / ubi diminuta est legitima ad quadrantem si liberi sint duo vel tres, ad tertiam vero si quatuor sint aut plures. Nec solùm in quantitate, sed etiam in tempore minui legitima potest, videlicet ut ante certum tempus non petatur, Geil. d. Obs. 122. n. 11. hinc putat Dn. Carpz. valere statutum, ut conjunx superstes bonis defuncti universis utatur fruatur ad vitam, nec liberi vivente eà Legitimam petant, d. c. 12. d. 6. De Legitima parentum idem, quod de liberorum dicendum statuo, cum illis non minus ac liberis ex ratione naturali debeatur, ut probatur, per Nov. 1. in presat. §. 2. & in c. si pater de test. in 6. proinde nec mutationi subjecta esse debeat, quod in foro Sax. nullum dubium habet propter sanctionem expressam Elect. Aug. p. 3. c. 12. ubi Dn. Carpz. d. 1.

(d) Jure Civili quidem ita res habet, ut pacta ejusmodi de non succedendo utpote contra bonos mores improbentur, l. pactum dotali. 3. C. de collat. l. ult. de suis & legit. l. 35. §. 1. C. de inoff. test. ita ut ne juramenti quidem adjectione confirmentur, l. 7. §. 16. ff. de pact. Sed de jure canonico aliud obtinet, per c. quamvis 2. de pact. in 6. eo enim

eo enim iure filia (non autem filii ad quos d. c. quamvis 2. vix extendi poterit, Mynsing. 6. Obs. 62.) si vivo patre dotem congruam acceperint reliquæ hereditati facta speciali legitimæ mentione cum iuramento non vi nec dolo præfinito validè renunciare possunt uti expressè constitutum est in d. c. quamvis, 2. de pact. in 6. ubi & rationem assignat Pontifex Rittersh. l. 3. diff. jur. civ. & canon. c. 3. & ad Nov. p. 7. c. 9. n. 3. Et hanc jur. Canon. decisionem in nobilibus & Illustribus familiis hodiè observari solere testatur Idem, d. p. 7. c. 9. n. 3.

(e) text. expr. in l. si quando. 35. §. 2. C. de inoff. testam. modò requisita transactionis adsint, sc. ut timeatur de legitima contraversia, l. 2. C. de transact. & ut detur vel retineatur aliquid, l. 38. C. d. r. Consul. Wesenb. par. de transact.

(f) l. 97. §. 1. ff. de inoff. testam. invito enim non datur beneficium, & aliàs quilibet juri in favorem suum introducto renunciare potest, l. pen. C. de pact.

(g) Putà propter non confectum inventarium secundum Dd. quibus tamen cum Geil. 2. Obs. 138. n. 14. Treutl. v. 2. d. 12. th. 9. lit. a. Fach. 4. contrav. 34. calculum meum hîc non addo. Plures ejusmodi modos, quibus legitima amittatur, notant Dd. passim, quos tamen brevitate gratia omitto.

Tantum!

SOLI DEO GLORIA.

COROLLARIA.

I.

An in emptorem hereditatis transeat, quoq; jus accrescendi, maximè dubito.

II.

Ex heredatum in deductione legitime partem non facere, verius est.

Eximio

Eximio

Præstantissimo ac Literatissimo

DN. CANDIDATO

pro summis in Jure honoribus consequendis disputaturo.

Quo magis ingenti censenda est ardua monte,
Raraq; virtutis deterret femita multos
Quos terræ affixos humili mens usq; labori
Mancipat & cœlo nunquam finit esse propinquos
Pulchrior hoc duris prognata est gloria rebus.
Herculeos, duri nam sunt, numerare sudores
Quis nescit? magnum Annibalem quia vicit, in ore est
Scipio adhuc: Thetidis natum super astra locari
Cernimus, haud parvum fuerat namq; Hectora vinci.
Scilicet ut ventis laxavit fræna superbis
Æolus & vasti volvuntur ad æthera fluctus
Nosci tur insigni si quis virtute gubernans
Et navem & nautas superat, ventosq; furentes.
Hostis ubi Themidos dirus Mars perfurit orbem,
Fundamenta locat seclis metuenda futuris
Barbaries, spretis adversis tendere ad artes
Haud minor est virtus sanctumq; Helicon tenere
Est licitum paucis quos mens divini orlim.
Ad patriæ clavum insignes virtute locabit,

Manumenteq; sic gratulatur

GEORG-WILHELMUS Schardt.

FINIS.

Altdorf, Diss., 1637-55

ULB Halle

3

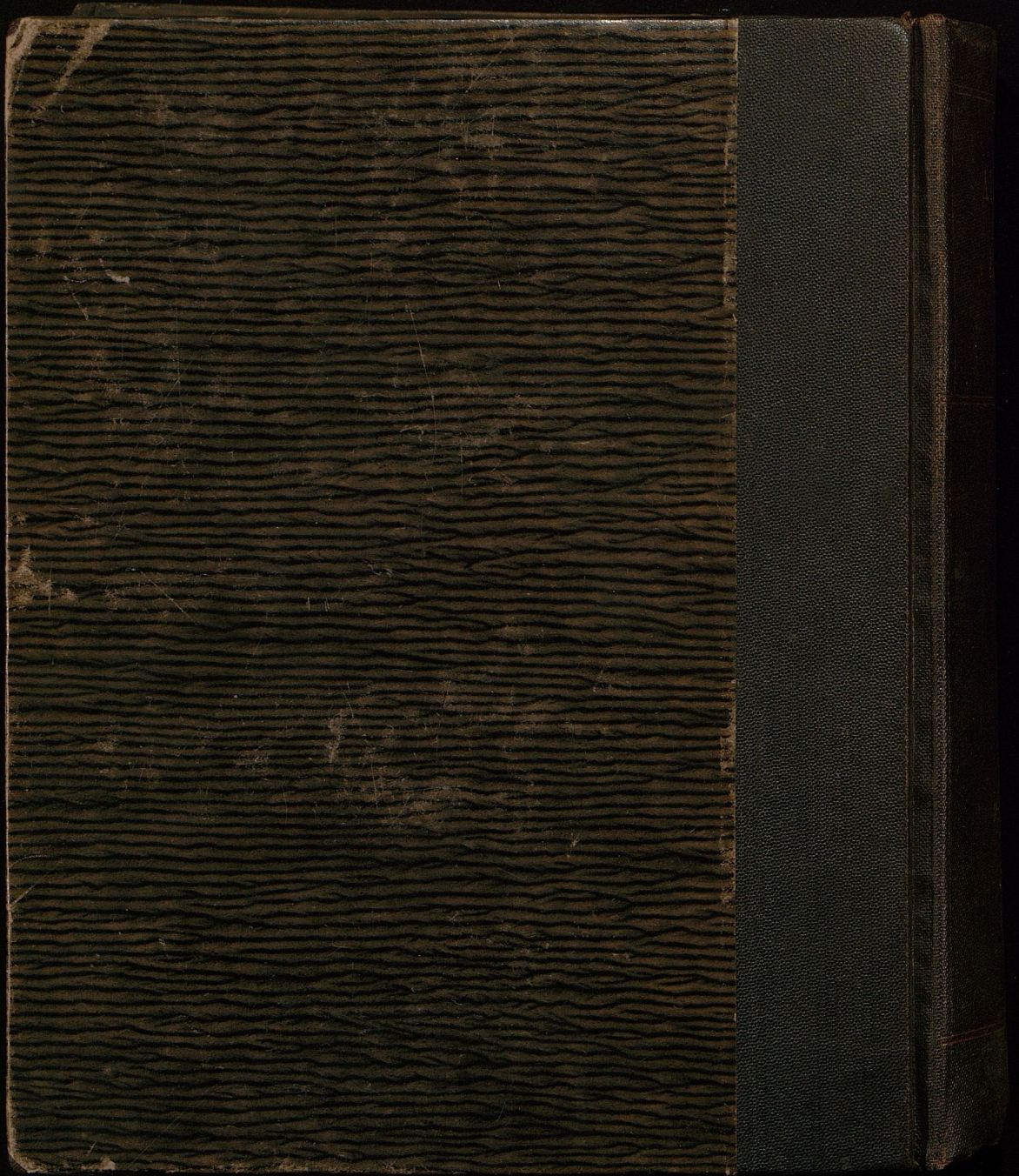
004 327 330

f
Sb.

1017

DISPUTATIO INAUGURALIS *De 5*
De
LEGITIMA,

Quam

PRESIDE DEO TER OPT. MAX.

Ex Auctoritate & Decreto Nobilissimi, Amplissimi, atq; Consulcissimi Jctorum Ordinis in
Inclita UNIVERSITATE ALT-
DORPHINA.

*Pro Summis in UTROQ; JURE Honoribus
& Privilegiis DOCTORALIBUS ritè & solen-
niter consequendis.*

Publico examini submittitur

JOH. GEORGIUS NICOLAI
DRESDA-MISNICUS.

A. diem Januar.

RECTORE Magnifico

DN. NICOLAO RITTERSHUSIO Jcto. &c.

DECAÑO Spectatissimo

DN. EGIDIO AGRICOLA, Jcto. &c.

ALTDORPHI,

Typis BALTHASARIS SCHERFFI,
Univerſitatis Typographi.

ANNO CHRISTI

M. DC. XLII.

1642

131

